

A szegedi vendéglősök is megoldják a sörproblémát

Ma délután ülést tart a vendéglátóipari szakosztály — A terv szerint Szegeden is korlátozzák a sörfogyasztást

(A Délmagyarország munkatársától)
A hosszabb idő óta tapasztalható sörhiány legutóbb arra indította a budapesti vendéglősök ipartestületét, hogy bizonyos megszorító intézkedéseket léptessenek életbe a sörfogyasztás korlátozására. Az ipartestület vezetője úgy határozott, hogy átmenetileg úgy oldják meg a problémát, hogy egy vendégnek csak két pohár sört szolgáltatnak ki.

Tekintettel arra, hogy ugyanez a probléma Szegeden is napirenden van a sörfogyasztás és kiszolgálás kérdésével már régebben foglalkoznak a szegedi vendéglősök is, a szegedi ipartestület vendéglátóipari szakosztálya elhatározta, hogy a kérdést hasonlóképpen sürgősen megoldja. Eppen ezért ma délutánra ülést tartva össze a szakosztályt s az ülés legfontosabb napirendi pontja a sörprobléma lesz. Értesülésünk szerint a terv az, hogy Szegeden is a budapestihez hasonló határozatot hoznak s ezeket a fogyasztási megszorításokat haladéktalanul életbe léptetik. Ezenkívül pedig több ételkiszolgálási kérdést is megbeszélnek az ülésen a vendéglősök.

Kijelölték a szegedi szappan- és tojásiskereskedőket

(A Délmagyarország munkatársától)
A közellátásügyi miniszternek a mosószappan, mosószer, valamint a pipere- és mosószappan forgalmának szabályozásáról szóló rendelethez foglalt felhatalmazás alapján mosószappan, mosószer, valamint pipere- és borotvaszappan kiskereskedőkké a polgármester a következő szegedi kereskedőket jelölte ki:

Esonka Györgyné sz. Korondi Gizella Petőfi Sándor-sugárút 7. László Ilona Károlyi-utca 4. ifj. Ábrahám Lajos Aigner-telep. Tapolcsányi-utca 1. özv. Bacsa Gáspárné sz. Dékány Mária Kecske-méti-utca 24. Fráter János Mikszáth Kálmán-utca 5. Tóth Mihályné sz. Makai Julianna Somogyitelep. III. u. 113. Németh András Baktói hegyközség 14. Vörös János Debreceni-utca 15. Kiss József Váradi-utca 29. Becsei Mihály Püspök-utca 12. Hegedűs Jánosné sz. Horváth Teréz Kálvária-utca 2. Bácsfalusi Imre Bercsényi-utca 18. Fritsch János Béke-utca 6. Puskás Ferenc Fehértó kap. 302. Nagy László Francia-utca 26. Benkő István Mars-tér 1. Bárkányi János Dugonics-tér 11. Fritsch Gergelyné sz. Biebel Margit Katona-utca 1. sz.

Tojásiskereskedőkké pedig a következő kereskedőket jelölték ki: Frikert Antal Teréz-utca 21. Mikla Andrásné Pallavicini-utca 5. özv. Tukulyácz Miklósné Rókusi ff. Dorozsmai ut 17. Bakacs Imréné Mór-ahalom 785. Horváth Józsefné Tömörkény-utca 8. Gál Jánosné Párisi-körút 26. özv. Balla Lajosné Szilléri-sor 4. özv. Nagy Torma Istvánné Petres-utca 20. özv. Zsótér Vincéné Hátvezér-utca 41.

A polgármesteri határozat közli, hogy a véghatározat ellen fellebbezésnek helye nincs, csupán felülvizsgálati kérelemnek, amelyet a kézbesítés napját követő naptól számított 15 nap alatt a közellátási miniszterhez címezve a polgármesteri hivatalhoz kell benyújtani.

A régi Szeged nagy napjai

Ferenc József apostoli király Szegeden

1939 augusztus 6-án — a magyar ellenforradalom hőseinek szegedi emlékünnepe — ragyogószavú tábori püspökünk, P. Uzdóczy-Zadrevecz István, magyar szívének felszíkrazó lángolásában: »Civitas Solis«-nak, a Nap Városának nevezte el Szegedet, a magyar nemzeti fővárost, ahonnan Magyarország Főméltósága Kormányzó Ura 1919-ben a »Magyar Feltámadás« felé vezette az elhalkult szívverésű nemzetet, ennek a most már nevében is fényes — de a szenvedések és sorsbeli megpróbáltatások lángoló tüzeiben, életében már régén fényesre verődött — városnak a »nagy napjai«-ról vetítünk sietős szemekkel rögzített emléképeket. A régi Szegednek az ugynevezett »Uj Korá«-ból, az 1879–99-es évekről. E korszak nagy eseményei és soha nem felejtendő nagy pillanatai futnak elénk egy szivdobbanásnyi időre, azok a távoli történelmi pillanatok, amelyek örökre összeforrtak a hagyományait őrző város életével, szellemiségével és lelki arcának minden vonásával.

»A régi Szeged nagy napjai« emléklapjainak a »forgatását« az árvíz után kezdjük. A feljegyzések szerint: 1879 március 12-én, éjféltől 2 óráig a Tisza áradata a város fölött mintegy 20 kilométerre átszakította az u. n. percsorai védőtűt és hátulról megkerülve a várost, annak legnagyobb részét elpusztította. A város 5800 háza közül 5458 dőlt romba és a városnak másfél százánál több emberélet esett áldozatul.

... A »hullámsír«-ból

kilépett várost a Mindenható kegyelme megmente a legszörnyűbb pusztulástól és megkapta azt a nagy ajándékot, hogy életének legkésőbbjéig pillanatában — a »romváros« összeomlott falai között — első nagy látogatóját és nehéz sorsa megértőjét, a koronás magyar királyt fogadhatta. A legelső magyar ember adta meg a példát a legnemesebb részvételre, vigaszra és segítségre, de kimondotta varázserejű igéit is: »Nem a sirjánál áll Szegednek, hanem új bölcsőjénél. A remény és bizalom királyi rózsái voltak ezek az egyszerű szavak, mert nemcsak hit áradt a felséges megnyilatkozásból, hanem férfiúi akarat, parancs és erő.

»Amit király akart, mindenki akart — írják a kor egykorú tudósítói — mindenki azt akarta, hogy sebb legyen a romba dőlt Szeged, hogy megvédjék a tenger ellen, mely elsöpörte és hogy biztosabb alapokra építsék a magyar kultúra várát a Délvidéken. Most már hittel és bizalommal hirdették a csüggedők, a reményvesztettek is: »Szeged sebb lesz, mint volt! Szabadulást, új életért, friss vérkeringést, éledő szivdobogást hozott ez a királyi látogatás az alélt nép meggyőztört testébe.

1879 március 17-én reggel 7 órakor futott be Ferenc József királyunk udvari vonata a szegedi pályaudvarra. Nemcsak Szegeden, de az egész országban nagy lelkesedést kellett öfellese szegedi látogatása. Az állomásokon mindenütt virágerdő várta. Szegeden Lukács György kormánybiztos, Dáni Ferenc főispán, Pálffy Ferenc polgármester fogadták lelkes közönség élén. Öfelsége kíséretében voltak: Tisza Kálmán miniszterelnök és a személye körüli miniszter: báró Weinckheim Béla, báró Mondel főhadsegéd, Görgey tábornok, a kabinetiroda főnöke, két

szárnysegéd, a királyi katonai iroda két tisztviselője és az uti marsall.

»Isten hozta Felségedet

közénk, hajléktalanok közél — hangzott a polgármester üdvözlése, Magyar királyt, magyar polgármester megrázóbb szavakkal még nem üdvözölt. — Mély fájdalommal jelentünk meg Felséged előtt — elhalkult itt Pálffy Ferenc hangja — azon keserű jelentéssel, hogy Szeged a legmagyarabb és legnépesebb alföldi város a Tisza vizárja következtében, csaknem teljesen romba dőlt. Mindent elvesztettünk, Felséges Ur! csak egy maradt meg: az a hűség és szeretet, mellyel Felséged iránt e város népe törhetetlenül és változatlanul viseltetik.

A legendásan kék szemek még kékebbre nyitak és királyi könny csilant fel mélyükön. A király szava is halk volt, de erő, biztatás és a segítés vágya remegett fel benne. »Szívem fájdalma hozott ide — válaszolta —, van és lesz segítség — lelkem legjobb reménye, hogy jobb idők is fognak jönni és hogy ez a derék város fel fog virágozni. Dáni főispán férfias erővel küzd a fájdalomtól és üdvözlő szavait így végzi: »A Felség atyai szívtől függ, ha elmondhatjuk még, hogy Szeged nem volt, hanem lesz is.

A márciusi szél belesír a szegedi urak panaszába s a koratavaszi napfény sugara végigszalad az ősz főispán ezüsthaján. A király a jelenlevők felé fordul, de a főispánnak válaszul: »Biztosíthatom, hogy Szeged lesz, még pedig sebb lesz, mint volt! És elindul a »romváros« felé... A látvány ott nem — királyi!... Apró bölcös fehér párnával ring a szennyes ár tetején. Pici lakóját elnyelte már a hullámsír. Itt egy teknő, amott egy asztalfiók — kilátszik belőle a fekete kenyér és a rozsdás kés hegye —, majd egy sor háztető emelkedik ki a zavaros szürke árból... Siró gyermekek, sápadt asszonyok komortekintetű néma férfiak, egykor kemény léptű, most összetört öreg magyarok — akiknek a feje egyetlen éjszakán fehéredett meg — próbálják menteni azt, ami nem menthető... Sokan megszíre, minél távolabbra futottak el, a lakosság egyrésze a városból is elmenekült.

A király áll, merően néz, tekintete beissza a borzalom e rettentő látványát. A »romváros« képét egy életen át őrizni fogja... Elutazik, de megbízásából Szegeden marad Tisza Kálmán miniszterelnök, hogy tájékozzék az összes körülményekről és tegyen javaslatot, miként lehetne a haldokló városon segíteni. »Szeged feltámadásában döntő része volt a király felemelő érdeklődésének — közli velünk »Szeged Uj Korá«-nak történetírója Kulinyi Zsigmond — és a hála és a kegyelet jutott kifejezésre a törvényhatóságának azon határozatában, hogy a Millennium számára azt a jelenetet festeti meg hivatott művész által, amikor a romvárosban járt a király. E monumentális mű megalkotására — mint tudjuk — Vágó Pál festőművész kapott megbízást.

Csak lassan és csak nagyon nehezen indult meg a polgári tevékenység. A szegedi sajtó március 12-én közölte a szörnyű katasztrófát és 19-én jelent meg újra a Szegedi Napló és március 21-én a Szegedi Híradó. »A víz elborította utcáinkat — írja a régi krónika. — Ki fogjuk heverni! — Most egy másik halálos ellenség áll a kapunál: a csüggedés. Védjük

magunkat ellene, mert ez még veszedelemesebb. A rémület első napjaiban ugyanis, oly hírek is szárnyra kelettek — főleg egyes külföldi lapok tudósításai nyomán —, hogy a részben elmenekült lakosság és általában Szeged népe: »megsokalta a küzdelmet a Tisza folyó hatalmával és mintha a lakosság szétszóródásának veszélyétől lehetne tartani.

Kossuth Lajos

vett erről tudomást elsőül és 10 nappal a szerencsétlenség után — 1879 március 22-én — levelet intézett Bakay Nándor országgyűlési képviselőhöz. »Hatalmas riadó ez a varázsszerű irás — közli már idézett történetírónk — és megtette a hatást a csüggedőkre is, növelve, megerősítve az önbizalmat, amelyet Kossuth Lajos oly nagy eredménnyel hirdetett. Kossuth örökszép sorait így fejezi be: »Szegedet, Szeged népe támaszthatja fel! És megindult a segítés Szegednek és Szegedért... Paloták és kunyhók, átok és koronák fogtak össze, ki könnyét, ki aranyát, ki dolgos két kezét munkáját adta a bajbajutott városnak, amit tudott, azt nyújtotta a szívével együtt a romvárosnak... Szeged ügyeinek érdekében a képviselőház a leggyorsabb munkatempóban három törvényt alkotott. A harmadik alapján — 1879 június 11-én — Szegedre érkezik Öfelsége királyi biztosa és szaktisztviselői, akiket a szegedi közélet Mikszáth Kálmán derűt bintó kedve nyomán »Tisza Lajos és udvara« elnevezéssel őrzött meg városkrónikaiban. Tisza Lajos gróf nagy férfilelek volt. Szívet hozott és szívet kapott. Az üdvözlő uraknak eszavakkal szorította meg a kezét: »Önöké vagyok és maradok testben-lelekben, míg kezet fogva nagy munkát be fogjuk fejezni. Előre tehát! Az Isten, a király, a nemzet nevében kezdjük meg a nagy munkát!.

A város ujjaépítését a roppant pusztulás után, a kormány és a társadalom közös munkája indíthatta el. És bár nagyarányú segítséget kapott Szeged az államtól, egész Magyarországól, sőt mint tudjuk a külföldről is — de mégis a lakosság ösereje és a polgári erőfeszítés hőroszi munkája alkotta azt újra, amint Kossuth Lajos kívánta és előre látta.

1879 május 23-án Szegedre érkezett

József főherceg.

Látogatásáról kedves és finom képeket ad a szegedi sajtó. A fenséges ur látva a város roppant pusztulását növényzetében is, mosolyosan igéri, hogy »ő lesz Szegednek a főkertésze. És ez irányú munkásságát azzal kezdi meg, hogy elutazása után sajátkezűleg írt egy megható levelet, amelyben 34.000 fiatal lácskát ajánlott fel a városnak. Julius 13-án Szegedre érkeztek a neves külföldi szakértők, azon intézkedések megállapítása céljából, amely megakadályozza a jövőben hasonló szerencsétlenséget. Javaslatuk lényege: »Szeged védelmére szükséges egy külön, a külső töltésektől független védvonal, mivel a külső védművek építésére és fönptartására már nagy terjedelműknél fogva sem lehet annyi gondot fordítani, mint amennyit egy nagy város védelmére fordítani lehet és kell. A szakértőfiak terjedelmes emlékirata utolsó fejezetében az építendő szegedi rakpart kérdésével foglalkozik, de ennél a pontnál kijelentik a kiváló urak, hogy »a bizottság nem érzi magát hivatva e tekintetben tanácsokat adni azon kitűnő mérnököknek, akik Budapesten a szép rakpartokat és egyéb nagyszemű vízműveket emelték. ... Még víz alatt volt a város jó része, mikor a királyi biztosság műszaki osztálya megkezdte az előmunkálatokat az ár-

FERENC JÓZSEF
KESERÜVIZ